

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216211814
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Terézia Mecelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2216211814.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Terézie Mecelovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Gabriely Briškovej, v právnej veci žalobcu: N. K., nar. X. R. XXXX, bytom K. R. V. XXX, zastúpeného: Sidor a partneri, s. r. o., Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970, proti žalovanej: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov a iné, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 28. júna 2018 č. k. 11Csp/29/2016-79, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o povinnosti žalobcu uhradiť žalovanej iba výšku peňažnej čiastky, ktorú dostal a v časti trov konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu o určení, že úver vyplývajúci zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 810006022 je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu neplatnosti celej tejto zmluvy, zamietol, II. žalobcovi uložil povinnosť uhradiť žalovanej z úveru č. 810006022 iba výšku peňažnej čiastky, ktorú od nej dostal, III. vo zvyšku žalobu zamietol, III. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 39, § 43c ods. 1, § 44 ods. 1, 2, § 46 ods. 1, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“, alebo len „O. z.“).

Vecne zdôvodnil, že žalobca podpísal dňa 10.2.2014 formulárovú žiadosť (návrh na uzavretie zmluvy). Súd prvej inštancie skúmal, či predmetná zmluva je platný právny úkon s poukazom na zákonné ustanovenie, ktoré vyžaduje písomnú formu pre takúto zmluvu a dospel k záveru, že zmluva zo dňa 20.3.2014 je absolútne neplatný právny úkon z dôvodu, že návrh na uzavretie zmluvy na vopred pripravenom tlačive, vypracovanom žalovanou, nebol zo strany žalovanej akceptovaný, ale bol pozmenený (pri údajoch o RPMN) a zo strany žalovanej tak išlo o nový návrh, ktorý žalobca písomne neakceptoval. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol v časti, ktorej sa žalobca domáhal určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov a že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, pretože to je možné, len ak je zmluva platná. V časti žalobe vyhovel a žalobcovi uložil povinnosť uhradiť žalovanej z úveru len peňažnú čiastku, ktorú od nej dostal.

Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania odôvodnil právne ustanovením § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vecne tak, že žalovanej patrila čiastočná náhrada trov konania ako čiastočne úspešnej strane sporu. Súd prvej inštancie však mal za to, že ide o prípad hodný osobitného zreteľa, sú tu výnimočné okolnosti, ktoré je potrebné vziať do úvahy, preto priznal nárok na náhradu trov konania iba žalobcovi (s poukazom na neplatnosť zmluvy o úvere prihliadnuc na majetkové pomery žalovanej, ktorej sa nepriznanie náhrady trov konania nedotkne).

2. Proti tomuto rozsudku v časti výroku o uložení povinnosti žalobcovi uhradiť žalovanej z úveru č. 810006022 iba výšku peňažnej čiastky, ktorú od nej dostal a v časti výroku o trovách konania, podala včas odvolanie žalovaná navrhujúc jeho zmenu zamietnutím žaloby v celom rozsahu, alternatívne navrhla zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie okrem iného v odôvodnení rozsudku konštatoval, že v danom prípade absentuje písomná forma zmluvy, nakoľko žalovaná mala zmeniť výšku RPMN. Súd prvej inštancie ani neodôvodnil, na základe čoho sa domnieva, že údaj o RPMN je medzi stranami zmluvy možné dohodnúť. Ide o údaj, ktorý nie je možné dohodnúť a súd sa s touto skutočnosťou vôbec nevysporiadal. Ak má byť údaj o RPMN určený tak, že je vypočítaný na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy, potom to znamená, že pri jeho určení sa vychádza z údajov existujúcich v danom čase. Výpočet RPMN stanovuje vzorec v zákone. Z napadnutého rozsudku nie je zrejmé ani to, na základe čoho súd dospel k záveru o tom, že žalobca navrhol údaj o RPMN. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žiaden návrh RPMN neobsahuje, v žiadosti sa uvádza len údaj o predpokladanej RPMN. Súd prvej inštancie preto vec nesprávne právne posúdil. RPMN nepredstavuje predmet záväzku, je to iba informácia určená spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je zmätočné a to aj pokiaľ ide o výrok o trovách konania. Nie je totiž zrejmé, na základe akej úvahy súd dospel k záveru, keď priznal nárok žalobcovi.

3. Žalobca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Rozhodnutie súdu prvej inštancie pokladá za dostatočne odôvodnené, sledujúce názorovú líniu všeobecných súdov Slovenskej republiky. Právo na spravodlivý proces neznamená právo, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný. S argumentáciou žalovanej ohľadom údaju o RPMN sa nestotožňuje a poukázal na závery krajských súdov v Banskej Bystrici, v Trenčíne a v Žiline.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. V danej veci žalovaná napadla výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobcovi uložil povinnosť uhradiť žalovanej z úveru č. 810006022 iba výšku peňažnej čiastky, ktorú od nej dostal.

6. Podľa § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

8. Procesné podmienky predstavujú zákonné, objektívnym právom stanovené predpoklady, bez ktorých nemožno dospieť k rozhodnutiu vo veci samej. Súd je povinný skúmať procesné podmienky ex offo od začatia konania až do jeho skončenia kedykoľvek počas konania. Medzi základné procesné podmienky patrí i riadna žaloba.

9. Údaj o tom, čoho sa žalobca domáha, tzv. petit, musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Súd totiž musí presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, pretože nesmie účastníkom prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, ani účastníkom priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, než sú navrhované. Presný, určitý a zrozumiteľný petit nie je vyjadrením iba formálnych náležitostí návrhu na začatie konania, ale je aj nevyhnutým predpokladom toho, aby súdne rozhodnutie bolo z materiálneho hľadiska vykonateľné, aby nastali právne účinky, ktoré žalobca sledoval podaním žaloby (porov. uznesenie Krajského súdu v Trnave z 18.10.2016 sp. zn. 26Co/560/2015).

10. Po preskúmaní veci odvolací súd musel konštatovať, že súd prvej inštancie pred rozhodovaním o odvolaní napadnutej časti vo veci samej si neujasnil, čoho sa žalobca domáha a o akú žalobu v zmysle § 137 CSP ide, resp. či takáto žaloba je prípustná, napriek tomu vo veci rozhodol a žalobe vyhovel.

11. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

12. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

13. Súdom prvej inštancie prevzatý petit (bez ohľadu na to, či použil výraz čiastka, alebo istina) nezodpovedá ustanoveniu § 137 CSP (nejde o žalobu na plnenie ako takú, navyše výrok „zaväzuje“ samotného žalobcu, pričom žalobu nemožno na základe vyššie uvedeného bez ďalšieho považovať ani za určovací, pri ktorej je navyše potrebné skúmať naliehavý právny záujem na požadovanom určení atď.), nie je určitý a nie je ani zřejmé, čo ním žalobca sledoval.

14. Žalobný návrh je obligatórnou náležitosťou žaloby (§ 132 ods. 1). Absencia žalobného návrhu, jeho neurčitosť, neúplnosť alebo nezrozumiteľnosť je takou vadou žaloby, ktorej neodstránenie má za následok odmietnutie žaloby (§ 129). Ak je žalobný návrh formulovaný tak, že rozsudok vydaný na jeho základe by nebol materiálne vykonateľný, súd žalobcu vyzve na opravu žaloby a ak tento postup zostane bezvýsledný, žalobu odmietne (§ 129 ods. 3). Je ale potrebné mať na zreteli, že súd je viazaný obsahom žalobného návrhu, nie jeho formuláciou. Súd žalobu neodmietne, ak je pre nesprávnu formuláciu petitu možné v konaní pokračovať, nakoľko z obsahu žaloby je zřejmé, čoho sa žalobca domáha a čo sleduje (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 493 - 509).

15. Vyššie opísaný postup súdu prvej inštancie, či presnejšie nedostatok zákonom predpísaného postupu, tak zapríčinil zákonný dôvod na zrušenie rozhodnutia, keďže neexistuje celkom jasne vymedzený predmet konania.

16. Podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP preto odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo veci samej a v závislom výroku o trovách konania a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, z dôvodu, že neboli splnené procesné podmienky. Odvolací súd sa ďalšími odvolacími námietkami nezaoberal, keďže neboli spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu.

17. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude vyzvať žalobcu na doplnenie žaloby v takom rozsahu, aby bolo zřejmé, čoho sa domáha a aby bol petit vykonateľný. Vzhľadom na doplnenie potom súd prvej inštancie zväží následný procesný postup.

18. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP (a to aj pokiaľ ide o rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania) a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

19. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalovanej, musí dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

20. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

21. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.